

“Hayat Eve Sığar” Evi Nasıl Dönüştürecek?: COVID-19 Süreci ve Sonrası İçin Konut Tasarım Stratejileri

Dr. Öğr. Üyesi Derya ADIGÜZEL ÖZBEK

İstanbul Kültür Üniversitesi

Bu proje COVID-19 pandemisinin konutun fiziksel ve psiko-sosyal durumunu etkileyerek, dönüştürdüğü, yeni ve farklı işlevler ve ihtiyaçlar eklediği ve insanların konuttan beklentilerinin değişime uğradığı/uğrayacağı tezine dayanmaktadır. Projenin temel amacı, bu değişimin sorgulanarak tespit edilmesi, bu tespitlere dayanarak mevcut konut stokunun kullanım olanakları ve yeni yapılacak konutlar için tasarım stratejileri geliştirmektir. COVID-19 pandemisiyle birlikte evlerde yaşanan mekânsal (fiziksel) ve anlamsal (psiko-sosyal) değişimlerin tespit ve sorgulama süreci için pandeminin devam etme durumuna bağlı olan bir araştırma tasarımı geliştirilmiştir. Bunun için niceliksel ve niteliksel araştırma yöntemleri birlikte ve diyalektik bir yapı içinde kullanılmıştır. Araştırmanın ilk adımı olan literatür bölümünde konutun fiziksel ve psiko-sosyal bileşenlerine yer verilmiş, COVID-19 pandemisinin süreçleriyle birlikte bu bileşenlerin nasıl bir değişimden geçmekte olduğu ve konuta eklenen yeni işlev ve ihtiyaçlar araştırılmıştır. Araştırmanın ikinci adımında, nicel araştırma yöntemi olan anket tekniği COVID-19 pandemisinin Türkiye’de en çok etkilediği illerin başında gelen İstanbul ilinde yaşayan katılımcılara uygulanmıştır. Katılımcıların COVID-19 pandemisi karantina öncesi, süresi ve sonrasının herhangi bir zaman diliminde evin fiziksel ve psiko-sosyal durumu, COVID-19 pandemisiyle eklenen hijyen önlemleri, sosyal yaşam ihtiyaçları, evden/uzaktan çalışma ve eğitim durumlarına ilişkin görüşleri alınmıştır. Araştırmanın üçüncü adımında anket tekniği ile elde edilen verileri derinleştirmek için niteliksel araştırma yöntemi olan açık uçlu-yarı yapılandırılmış sorular ile online görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırma bölümü, nicel araştırma bölümünde ulaşılan sonuçların daha kapsamlı araştırılmasına yönelik ilerleyen bir süreç olmuştur. Örneklem grubunun tanımlanmasında ve yarı-yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanmasında nicel araştırmanın sonuçları referans alınmıştır. Nicel ve nitel tekniklerin bir arada kullanıldığı araştırma tasarımından gelen veriler birlikte değerlendirilerek, bütüncül sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırma tasarımından elde edilen sonuçlar ve öneriler, son bölümü oluşturan tasarım stratejisi adımında mevcut konut

stokunun kullanım olanakları ve yeni yapılacak konutlar için tasarım üretimlerine dönüştürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 Pandemisi, Konut, Ev, Araştırma Tasarımı, Konut Tasarım Stratejisi